

Duralgada duran gyz

Category: Aýdym-saz sungaty, Goşgular, Kitapcy

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Duralgada duran gyz DURALGADA DURAN GYZ

Ýaşlyk döwründe ynsanda, köplenç ýagdaýda, hyýaly söýgi hem bolup bilýar. Mekdepde okan ýyllarymda meniň serimde hem hyýaly gyzyň keşbi bardy. Ol owadan, syratly, inçe bil, gara gözli, goşa örüm gara saçly, ýüzi nurana, mähirli gyzdy.

1983-njy ýylda Magtymguly adyndaky TDU-inde okaýarkam, okuwdan soň azyk almak üçin dükana sowuldym. Ol uniwersitetiň biziň ýaşayan umumy ýaşayyş jaýyndan beýle uzakda daldy. Dükandan çykyp, ýoluň gyrasy bilen ýöräp gelýärkäm, duralgada üýşüp duran adamlaryň arasynda egni gyzyl ketenili öz hyýalymdaky gyza çalymdaş gyza gözüm düşdi. Awtobusyň geljek ugruna seredip durany üçin ol gyzyň ýüzüni görüp bilmedim.

Men aýak çekip gyzyň ýüzüni görmäge çalyşdym. Içimden «Bir bärsine bakaymaly welin..» diyip oylanýardym. Men onuň gapdalyna barmak hakda oyladym-da, gyza tarap ýöredim. Yone

şol wagt awtobus geldi. Gyz adamlaryň arasy bilen awtobusa mündi-de gözden gayyp boldy.

Birsellem duralgada durdum. Şol pursat serimde goşgy setirleri peyda boldy. Men umumy ýaşaýyş jaýyna gelip, serimde peyda bolan setirleri goşgular depderime geçirdim. Ol üç bentden ybarat goşgy boldy. Soň men Sankt Peterburg döwlet uniwersitetine okuwa giirdim. 1986-njy ýylda Aşgabada gysky dynç alşa gelenimde öňki «Yaş kommunist» gazetinde edebiýat birleşmesiniň bolýandygyny aýtdylar. Mende-de bu edebiýat cäresine gatnaşmak hõwesi döredi. Birleşmäni Türkmenistanyň halk ýazyjysy şahyr Nobatguly Rejebow alyp barýar eken. Özüme gezek gelende täze yazan şygrylarym bilen 3 ýyl mundan öň ýazan şol üç bent goşgyny hem okadym. Soň ol goşgy » «Yaş kommunist» gazetiniň 1986-njy ýylyň 22-nji fewralyndaky sanynda çap edildi.

Soň tomusky dynç alyşda Aşgabada gelenimde Annamuhammet Garaýew atly dostum meni uniwersitete gelip belli aýdymcy Nurýagdy Tokgaýewiň gözländigini öz salgysyny hem öý telefon belgisini goýandygyny aýtdy.

Men haýal etman Nurýagdy halypa jaň etdim. Ara kân wagt salman men Nurýagdy agalara bardym. Ol meni gadyrly garşylady hem-de bada bat: «Men saňa uniwersitetiň mugallymymykaň diýsem talyp oglan ekeniň-ä» diyip degişdi.

Çay-nahar başynda halypa:

-Maňa her bendiniň soňky sözleri:

-Menin lälam suw almaga gelmezmi?!» diýen setir bilen tamamlanýan goşgy gerek – diýdi.

Men aýdymçynyň sözlerine onuň şeýle hayyş bilen ýaş şahyra ýüz tutmasyna geňirgendim.

Ol meniň geň galanyma ýylgyryp arkama kakdy-da:

– Men seniň eýýam bir goşgyňy aýdymam etdim- diýdi.

Halypanyň bu sözleri meni öňküden-de geň galdyrdy. Nurýagdy aga:

– Döwranjan oglum, getir hany magnirafony – diýip beyleki otaga eşidiler yaly seslendi.

Işikde halypanyň özüne meňzäp duran oglanjyk peyda boldy.

– Döwran janam gowy aýdymçy bolup ýetişer diyip – diýip halypa ogluna atalyk mähri bilen seretdi.

Nurýagdy aga magnitafonda täze döreden aýdymyny göýberdi.

Gapdaly bilen özi hem bu aýdymy joşgunly aýtdy.

Soňra:

– Nähili bolupdyr?- diýip ýylgyryp sorady.
– Tüýs jüpüne düşüpdür – diýip men gównühoş gepledim.
– Üns beren bolsaň seniň goşgyň-da birinji setir: «Duralgada duşan gyz» görnüşinde-di, «Duralgada duran gyz» diýip üýtgedip aldym. Muňa seniň garaýşyň nähilidigini bilmek isledim. Garşy däl-siň-ä, inimi?
Men halypanyň awtoryň sözlerine şeýle jogapkärçilikli çemeleşýändigine göz ýetirdim.
– Elbetde goldaýan- diýip men ikerjiňlenman aýtdym.
Hawa, «Duralgada duran gyz» aýdymyndan bäri 30 ýyldan gowrak wagt geçipdir. Indi bu aýdymy ýaş nesiller hem aýdýarlar . Her gezek şol aýdymy diňlänimde näme üçindir duralgada duran gyzyň däl-de, aramyzdan ir giden halypa Nurýagdy Tokgaýewiň mähirli keşbi göz önümde janlanýar.
Mämmetgurban MÄMMETGURBANOW.

garagum_2017 Aýdym-saz sungaty